

Presentació

En anunciar-nos a través de la nostra *Revista de Física*, diem que la nostra Societat és jove, però amb arrels profundes. En la publicació que tinc la satisfacció de presentar podreu comprovar fins a quin punt aquesta afirmació és o no correcta. Tot i que la Societat Catalana de Física va ser creada ara fa uns quinze anys, concretament el 1986, hem de tenir en compte que sorgia com a resultat de la divisió fraternal en quatre societats de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques creada el 1932. Aquesta societat havia sorgit com a societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans en una època molt important de la nostra història, la de la Generalitat republicana; va reprendre les seves activitats durant el franquisme i va esdevenir una institució ben útil per agrupar els científics (físics, químics, matemàtics i enginyers) amb tarannà democràtic i amb posicions catalanistes que els portaven a impulsar l'activitat científica del país en aquell context hostil. El canvi polític que tingué lloc després del 1975 i l'increment d'activitat a casa nostra en molts àmbits de la ciència i de la tècnica feren perdre validesa a l'antiga Societat de Ciències. Sense renegar de la seva trajectòria, les antigues seccions esdevingueren el 1986 noves societats i, per consegüent, nasqué la nova Societat Catalana de Física. L'antiga Secció de Física i la nova Societat s'han esforçat i s'esforcen per contribuir a impulsar i a consolidar el paper de la física en

el nostre país. Tant en la recerca i en les aplicacions industrials com en la divulgació i en l'ensenyament, la física està cridada a continuar tenint un paper determinant en la Catalunya del segle XXI. La nostra Societat és una plataforma adequada perquè pugui desenvolupar aquesta tasca. Un dels artífexs de la dinamització de la física a Catalunya i dels físics catalans va ser, sens dubte, Jordi Porta i Jué, que ens deixà prematurament ara fa deu anys. Tots els que el vam conèixer recordem molt vivament el seu entusiasme, la seva gairebé completa dedicació a promoure la recerca científica en general i, en particular, a fer emergir la física, una disciplina poc reconeguda en aquells moments dins de la nostra cultura. Aquesta publicació conté alguns testimonis de la trajectòria de Jordi Porta en relació amb la física i amb l'Institut d'Estudis Catalans i la nostra Societat. Hi podreu veure l'ampli ventall d'iniciatives, l'allau d'idees i de propostes que plantejà en la seva curta vida. Algunes no progressaren; altres, com per exemple la necessitat d'estructurar la recerca científica a Catalunya, han florit i han madurat anys després. La Societat Catalana de Física d'avui, tot i el constant renovament de persones i el nou plantejament de projectes, està encara marcada per l'empremta de Jordi Porta. Ara, a les portes del segle XXI, pensem que és un moment adequat per fer una mirada retrospectiva per tal que, tot recordant i reconeixent el seu esforç, pugui ser un element dinamitzador de cara al futur i no solament perquè algunes realitzacions o activitats concretes van ser concebudes o impulsades per ell. M'agrada creure que les ganes de treballar i l'empenta dels socis actuals de la Societat Catalana de Física són l'herència que ens ha deixat Jordi Porta. No voldria acabar aquesta presentació sense agrair a tots i a cada un dels que han col·laborat en l'elaboració d'aquesta publicació, i especialment als amics Antoni Roca, Francesc Gacia i Alfred Molina. Moltes gràcies. En Jordi s'ho mereixia.

Antoni Giró i Roca